

Parochiespiritualiteit

Jaargang 14 | nummer 1 | mei 2018

Centrum voor Parochiespiritualiteit

Heijendaalseweg 300

6525 SM Nijmegen

Tel: 024 - 35 58 029

E-mail: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Website: www.parochiespiritualiteit.org

Verschijnt tweemaal per jaar

Volg ons

op Facebook

en op Twitter

IN DIT NUMMER

Het geluk waarvoor wij gemaakt zijn	1
Bezinningsbijeenkomsten	2
Bezinningsdag 2018	2
Recensies	3
Bezinningsaanbod	4
Wist u dat...?	4

Het geluk waarvoor wij gemaakt zijn

Gaudete et exsultate! Probeer het eens: deze woorden kun je niet uitspreken zonder een glimlach en een langzame, Italiaanse intonatie. “Verheugt u en jubelt,” zegt paus Franciscus in zijn nieuwe schrijven over de roeping tot heiligheid, want we zijn voorbestemd voor meer dan een flauw, middelmatig bestaan. Door God zijn wij gemaakt voor de volheid van geluk. Hoe ieder van ons deze bestemming kan bereiken is het hoofdonderwerp van dit bijzondere document.

Indrukwekkend in dit schrijven is niet alleen de warme, aansprekende toon van Franciscus (iets wat we ondertussen al van hem gewend zijn), maar vooral de gerichtheid op de individuele gelovige en het herstel van een begrip “heiligheid” dat helaas verwaarloosd wordt. Volgens de paus is heiligheid geen zaak van “specialisten” (dat wil zeggen van priesters en religieuzen), maar de roeping van iedere christen. “Heel vaak,” zegt de paus, “kan heiligheid gevonden worden bij de burens om de hoek, zij die in ons midden wonen en Gods aanwezigheid tonen. Dit mogen we misschien wel noemen ‘de middenklasse van heiligheid’.” Het gaat niet om perfecte mensen worden, maar om samen de weg naar God te vinden, met vallen en opstaan.

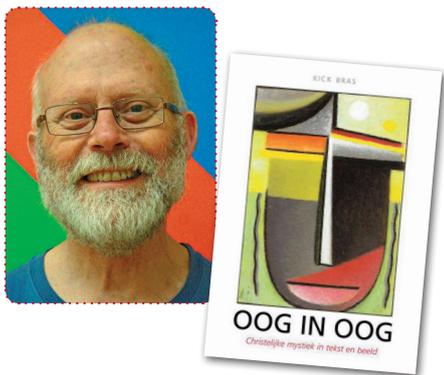
Als hulpmiddel hierbij reikt Franciscus ons deze gids aan: 177 alinea’s over wat heiligheid betekent en hoe het vorm krijgt in ons dagelijkse leven. Zijn aansporing (op www.rkdocumenten.nl in werkvertaling beschikbaar en een officiële Nederlandse vertaling zal in de loop van 2018 verschijnen) verdient uitgegeven te worden in pocketformat, want hij is net zo nuttig als sleutels of een portemonnee. Puttend uit Bijbelse bronnen en de katholieke Traditie, biedt de paus voorbeelden aan en tools voor geestelijke onderscheiding en gebed. Aandacht besteedt hij ook aan twee bekeringen van deze tijd. Dat zijn de neiging om te denken dat wij het beter weten dan anderen (“gnosticisme”), en het idee dat we onze redding kunnen bewerken uit eigen kracht (“pelagianisme”).

Graag helpt het CPS parochies bekend te worden met *Gaudete et exsultate*. Wilt u een presentatie hierover in uw eigen gemeenschap? Neemt dan contact met ons op (zie ook pagina 4). (TS)

“Ik wil graag de heiligheid overwegen, die aanwezig is het geduld van het volk van God: in ouders die met grote liefde hun kinderen opvoeden, in mannen en vrouwen die hard werken om hun familie te onderhouden, in de zieken, in oudere religieuzen die hun glimlach hebben behouden. In hun dagelijkse trouw zie ik de heiligheid van de strijdende Kerk” (*Gaudete et exsultate*, 7).

Bezinningsbijeenkomst

Christelijke mystiek in woord en beeld
Woensdag 6 juni 2018

Op woensdagmiddag 6 juni a.s. geeft **dr. Kick Bras** een lezing aan de hand van zijn boek *Oog in oog. Christelijke mystiek in woord en beeld*. Hij bespreekt de mystieke ervaring, mystieke beelden van God, Christus en de mens, de mystieke weg en de doorwerking van mystiek in maatschappelijke betrokkenheid.

Tijdens de lezing zal Bras een ruim overzicht projecteren van de kunstwerken die in zijn boek staan afgebeeld. Het rijk geïllustreerde boek zal ook te koop zijn.

Dr. Kick Bras (1949) is emeritus predikant van de Protestantse Kerk. Hij is auteur van boeken op het gebied van spiritualiteit, met name mystiek en meditatie. Hij is als onderzoeker gelieerd aan het Titus Brandsma Instituut te Nijmegen.

De middag duurt van 14.00 tot 16.15 uur (vanaf 13.30 uur is er inloop met koffie/thee). De locatie is de tuinzaal van klooster Brakkenstein, Heijendaalseweg 300, te Nijmegen.

Gevraagde bijdrage inclusief koffie en thee: € 5 (betaling ter plaatse).

Aanmelding graag vóór 1 juni 2018 via cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

U leest nu de halfjaarlijkse nieuwsbrief van het CPS. Wilt u beter op de hoogte blijven? Meld u dan aan voor onze maandelijkse digitale nieuwsbrief via:
www.parochiespiritualiteit.org

Bezinningsbijeenkomst

Thomas Merton: Leven met wijsheid
Woensdag 10 oktober 2018

Op woensdag 10 oktober a.s. geeft **Willy Eurlings** een lezing over Thomas Merton (1915-1968), monnik, trappist, vredesactivist, interreligieus bewogen zoeker. Eurlings vertaalde onlangs Jim Forests biografie van Thomas Merton: *Leven met wijsheid* (zie ook pagina 3).

In de lezing zal Eurlings een kort overzicht van Mertons levensloop geven. Vervolgens schetst hij een beeld van zijn werk aan de hand van een aantal belangrijke teksten van Merton. Centraal staan daarbij de manier waarop Merton tegen geloven en religie aankeek en zijn zoektocht naar waar het in religie en in ons leven om gaat. Ook zullen Mertons interesse in interreligieuze dialoog, zijn inzet voor vrede en zijn sociaal engagement ter sprake komen.

Willy Eurlings (1952) is historicus. Hij is voorzitter van de Mertonvrienden, een Vlaams-Nederlands genootschap dat zich ten doel stelt om Mertons werk in ons taalgebied onder de aandacht te brengen.

Nancy Forest, Willy Eurlings, Jim Forest bij de presentatie van de Nederlandse vertaling van de biografie van Merton.

De middag duurt van 14 tot 16.30 uur (vanaf 13.30 uur is er inloop met koffie/thee). De locatie is de tuinzaal van klooster Brakkenstein, Heijendaalseweg 300, te Nijmegen.

Gevraagde bijdrage inclusief koffie en thee: € 5 (betaling ter plaatse).

Aanmelding graag vóór 4 oktober 2018 via cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Bezinningsdag 2018

Advent: Toeleven naar Kerstmis
Zaterdag 8 december 2018

We kennen in onze Kerk de mooie en bijzondere periode van de Advent, de voorbereidingsperiode op het Kerstfeest. Maar wat is eigenlijk de betekenis van deze periode in het liturgische jaar? Wat zegt de Advent ons anno 2018 en hoe werkt dit door in ons dagelijkse leven?

Om over deze vragen na te denken nodigt het CPS u van harte uit voor een bezinningsdag in de Advent! De lezing zal op deze dag verzorgd worden door **Mgr. dr. Ron van den Hout**, bisschop van Groningen-Leeuwarden. Hij is vertrouwd met de heilige Schrift en zal daarom met name ingaan op hoe de lezingen uit de heilige Schrift, die in de Advent op de zondagen gelezen worden, ons hierbij kunnen helpen en voeden.

Het programma van de dag is als volgt:

- 9.30 uur: Mogelijkheid om deel te nemen aan de Eucharistieviering in de Sacramentskerk
- 10.00 uur: Inloop met koffie en thee
- 10.30 uur: Welkom, lezing door Mgr. dr. Ron van den Hout, gelegenheid om vragen te stellen
- 12.30 uur: Afsluitend gebed
- 12.45 uur: Lunch
- 13.30 uur: Afsluiting

Locatie van de dag is de tuinzaal van Klooster Brakkenstein, Heijendaalseweg 300, Nijmegen.

Gevraagde bijdrage: € 15 inclusief koffie/thee, lunch (s.v.p. het bedrag vooraf overmaken op NL 30 INGB 0000 118 111 o.v.v. Bezinningsdag 2018 en uw naam).

Aanmelding graag vóór 1 december 2018 via: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Recensie

€ 29,90

Leven met wijsheid
Een biografie van Thomas Merton
Jim Forest, vertaald door Willy Eurlings

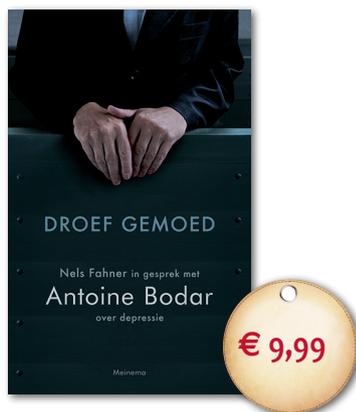
Wat motiveert een jonge intellectueel met belangstelling voor kunst, jazz en het uitgaansleven om zich te bekeren tot het katholieke geloof? Waarom laat zo'n man de kansen en het plezier van New York achter zich om in te treden in een trappistenklooster?

Dit is de hamvraag in de eerste helft van *Leven met wijsheid*, Jim Forests klassieke biografie van schrijver en geestelijke gids Thomas Merton (1915-1968). Maar indrukwekkend van dit boek, en van het leven van Merton, is dat de tweede helft net zo boeiend is als de eerste helft. Want Merton wist beter dan wie dan ook dat het christelijke geloof een avontuur is. Met Jezus Christus gaan we de diepte van de werkelijkheid in. We zien de wereld en onszelf met nieuwe ogen. Dankzij zijn scherp geschreven boeken (bijvoorbeeld *Zaden van contemplatie*) kunnen we hem volgen op zijn reis.

Voor degene die nooit boeken van Merton gelezen heeft, biedt deze biografie de ideale introductie. Lezers die Merton al kennen, vinden hier een levendig overzicht van zijn leven en oeuvre. Forest, die nauw met Merton samenwerkte, laat Mertons veelzijdigheid zien. Naast monnik en theoloog was Merton ook vredesactivist en promotor van de interreligieuze dialoog. Deze rijk geïllustreerde uitgave vol anekdotes, is vakkundig vertaald door Willy Eurlings. (TS)

“Het christelijke leven... is een voortdurende ontdekking van Christus op nieuwe en onverwachte plaatsen”
(Thomas Merton, *The Sign of Jonas*)

Recensie

€ 9,99

Droef gemoed
Nels Fahner in gesprek met Antoine Bodar over depressie

Op een zonnige middag denk ik vaak, Nederland is een paradijsje. De kinderen spelen vrolijk buiten, de burens zijn vriendelijk, iedereen is gelukkig. Deze indruk wordt bevestigd door enquêtes van UNICEF en de Wereldgezondheidsorganisatie, die laten zien dat Nederlanders bij de wereldtop horen in metingen van “geluk”. Dan vraag ik me af, wat hebben mensen aan onze “blijde boodschap” als ze nu al gelukkig zijn?

Maar als je iets dieper graaft, zul je zien dat de situatie niet zo welvarend is als het lijkt. Volgens Jellinek (Instituut voor verslavingszorg) kampen twee miljoen Nederlanders met een verslaving. Verder bericht het Trimbos Instituut dat bijna 20 procent van de Nederlandse volwassenen ervaring heeft met depressie, en laat het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu weten dat na longkanker zelfmoord de meest voorkomende doodsoorzaak is in de leeftijd van 15-64 jaar.

Dat zijn zeer zorgwekkende statistieken, maar helaas ligt depressie in de taboesfeer en wordt er te weinig over gesproken. Moedig dus, dat de priester Antoine Bodar nu met zijn eigen verhaal komt in *Droef gemoed*.

In gesprek met Nels Fahner vertelt hij hoe zo'n depressie voelt en wat hem hierbij geholpen en getroost heeft. Het boek is informatief en praktisch, maar het is ook (en vooral) een wijs, spiritueel betoog. Bodar stelt vragen over de cultuur waarin we leven en staat stil bij relevante verhalen uit de Bijbel. Zodanig is dit een leerzaam en hoopvol boek voor iedereen. (TS)

Recensie

€ 5,00

Thuis komen in de liturgie. Liturgische catechese voor parochianen
Johan ter Velde

Het bisdom Rotterdam heeft in 2016 dit boek opnieuw uitgegeven (eerder verschenen bij het bisdom Groningen-Leeuwarden in 2007), en terecht. Het boek bevat 33 behapbare hoofdstukken ten dienste van de liturgische catechese. Ze gaan in op de belangrijkste onderdelen van de Eucharistieviering, een aantal liturgische symbolen en een aantal belangrijke vieringen in het kerkelijke jaar.

Voor een ieder die meer wil weten of ingroeien in de liturgie van de katholieke Kerk, maakt dit boek je op hoofdlijnen snel wegwijs! Het is een basisboekje van waaruit je je weer verder kunt verdiepen. Het boek leent zich bijvoorbeeld goed om per keer een hoofdstuk te lezen voorafgaand aan een koorrepetitie, een bijeenkomst van de pastoraatsgroep of een vergadering van het parochiebestuur.

Te Velde hoopt dat dit boek voor allen die actief betrokken (willen) zijn bij de liturgie “een ondersteuning en verdieping zullen betekenen en dat zij daardoor met des te groter vreugde thuiskomen in de liturgie, het huis van de Heer”.

Te Velde heeft nog een boek geschreven, dat meer geschikt is voor de gevorderde lezer: **Het verhaal van het altaar. Een dynamisch fenomeen in de christelijke liturgie**. Het geeft een overzicht van de geschiedenis van het christelijk altaar en gaat in op de functie van het altaar in de hedendaagse liturgie. Het altaar heeft veel te vertellen dat mensen anno 2018 helpt om het christelijk geloof te verstaan en te vieren (prijs € 10). (MS)

Beide boeken zijn te bestellen via:
www.parochiespiritualiteit.org

Bezinningsaanbod

Een cultuurverandering voor parochievernieuwing: wat is er nodig?

Lezing voor pastorale beroepskrachten en vrijwilligers in de parochie

Alle parochies in Nederland bevinden zich in de overgangsfase van een volkskerk naar een keuzekerk, waarin mensen niet meer vanzelfsprekend gelovig zijn. De wijze waarop we de dingen in het verleden hebben gedaan in onze parochies, werkt niet meer, omdat de context is veranderd. Maar hoe gaan we verder? Hoe pakken we het aan? Wat te doen? Is vernieuwing van onze parochies mogelijk?

Ja, met Gods hulp is er veel mogelijk, ook in deze tijd. Maar parochievernieuwing vraagt om meer dan een cursus of een methode, het houdt een *cultuuromslag* in, dit blijkt ook uit tal van initiatieven in binnen- en buitenland. Wat houdt deze cultuuromslag in? En wat is hiervoor nodig?

Stafmedewerkster Mirjam Spruit leidde uit voorbeelden en onderzoek uit binnen- en buitenland een aantal bouwstenen of geleefde waarden af, die terugkomen op plaatsen waar (iets van) parochievernieuwing plaatsvindt.

Over deze bouwstenen gaat zij graag met de aanwezigen in gesprek. Tijdens deze lezing wordt u uitgenodigd om deze bouwstenen of waarden, te overdenken en toe te passen op de situatie in uw eigen parochie of parochiële groep.

Belangstelling voor deze lezing?

Neem contact op met Mirjam Spruit: mirjamspruit.cps@kloosterbrakkenstein.nl

Deze lezing is inmiddels in diverse parochies en voor diverse bisdommen gegeven.

Bezinningsaanbod

Gaudete et exsultate (Verheug je en wees blij)

Bezinning over laatste exhortatie van paus Franciscus

Afgelopen maart is de exhortatie (letterlijk: aansporing) *Gaudete et exsultate* van paus Franciscus verschenen. Het is een leesbaar document, dat gericht is aan elke gelovige persoonlijk. De kern ervan is, dat elke gelovige is geroepen tot "heiligheid" in zijn of haar dagelijkse leven. Dat maakt van iemand niet een "heilig boontje" of "wereldvreemde ziel", maar een authentiek en vreugdevol mens. Hoe je naar deze "heiligheid" met vallen en opstaan kunt toegroeien, daarvoor biedt paus Franciscus in dit document praktische handreikingen.

In deze bezinning komen de achtergrond en de belangrijkste onderwerpen van dit document in vogelvlucht aan de orde. Met elkaar willen we ook een aantal passages lezen en hierover met elkaar uitwisselen. De bijeenkomst is dan ook uitermate geschikt voor vrijwilligers in de parochie.

Doel van deze bijeenkomst is om met elkaar het geloof te verdiepen en gestrekt te worden in de wetenschap dat iedere gedoopte een eigen roeping en verantwoordelijkheid heeft in kerk en wereld. En dat we elkaar daarin mogen ondersteunen en aanmoedigen.

Belangstelling voor deze lezing?

Neem contact op met Tim Schilling of Mirjam Spruit: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Wist u dat...?

- In oktober 2018 de 15^e gewone bisschoppensynode wordt gehouden in Rome met als onderwerp *Jongeren, geloof en onderscheiding van roeping?* En dat er in maart jl. al een *pre-synode* is gehouden in het Vaticaan met ruim 300 jongeren uit de hele wereld? De jongeren verwachten van de leiders in de Kerk - gewijd, religieus en leken - dat ze voorbeelden zijn voor hen in het geloof - authentiek en kwetsbaar - zodat de jongeren dat zelf ook kunnen zijn en dat de leiders hen inspireren op de weg naar heiligheid.

- De voorzitter van het bestuur van het CPS, prof. dr. Herwi Rikhof, een boek heeft geschreven over *De Cenakelkerk van de Heilig Landstichting*, waar hij pastor is? Het boek heet *Schatkamer voor pelgrims* en kost € 24,95. Deze bijzondere kerk is bijna dagelijks te bezoeken, omdat de kerk deel uitmaakt van 'Het Grootste museum van Nederland.' Voor meer informatie en actuele openingstijden: www.grootstemuseum.nl

- Stafmedewerker Tim Schilling een artikel heeft geschreven in het tijdschrift *Communio* met als titel *Het sacrament van boete en verzoening. Rijp voor herontdekking*. Interesse? Vraag het artikel bij Tim op: timschilling.cps@kloosterbrakkenstein.nl
- De eerste druk van het boek *Compendium voor de Nieuwe Evangelisatie*, dat in 2017 verscheen, uitverkocht is? Heeft u belangstelling voor een nieuwe druk? Laat het vrijblijvend weten via mirjamspruit.cps@kloosterbrakkenstein.nl

Op zaterdag 10 november 2018 vindt er weer een **Impulsdag** plaats over parochievernieuwing in Utrecht. Dit keer is het thema *Gebed en parochievernieuwing*. Deze dag wordt georganiseerd door het platform voor RK evangelisatie. Reserveert u deze datum alvast in uw agenda! Meer informatie volgt.